

SKOV & LANDSKAB

Forskning i pyntegrønt?

Af

direktør Niels Elers Koch

Skov & Landskab

Københavns Universitet

Oversigt

- Pyntegrønt på *Skov & Landskab (S&L)*
- Hvad er der kommet ud af PAF - eksempler
- Den seneste finanslov
- Nye udfordringer og visioner
- Mulige pengepuljer til forskning
- Status forskningsmidler
- Scenarier for forskningen fremover
- Faktum

SKOV & LANDSKAB

Udgangspunkt

KVL
**Institut for Økonomi
Skov og Landskab**
Forskningsbaseret
uddannelse

**Forskningscentret
for Skov & Landskab,
Miljøministeriet**
Forskningsbaseret råd-
givning og formidling

**Skovskolen,
Undervisningsministeriet**
Erhvervsrettede
uddannelser

Danida Skovfrøcenter
Udenrigsministeriet
Udviklingsbistand

Skov & Landskab

Pyntegrønt på *S&L*

- Prioriteret område – en del af vores strategi siden 1992, at være blandt verdens førende
- Opbygget siden begyndelsen af 1990'erne (fusion af SI + Det Forstlige Forsøgsvæsen + Kaj Østergård)
- 6-10 årsværk ~ pt. ca. 3.9 mill. kr. per år hovedsageligt PAF midler og medfinansiering

Hvad er der bl.a. kommet ud af PAF-finansieret forskning hidtil?

3 eksempler:

1. Galmidebekæmpelse
2. Nye frøkilder
3. Gødningsstrategier

1. Galmidebekæmpelse

Før:

0.4 l Mitac /ha

0.04 l Apollo/ha

pesticider til ~1300 kr/ha

Nu:

svovl til 50 kr./ha

Miljømæssig og økonomisk gevinst !

En årlig besparelse på 5 mill. kr. (PS 66/Nissen & Østergaard 2008)

2. Danske frøkilder nordmannsgran

- **Forsyningssikkerhed**
årsvariation
politiske forhold: auktioner/krig
- **Forbedret materiale**
5-15 procent-point flere salgbare ON-juletræer end Ambrolauri og forbedret nålefasthed efter høst
- **Frøplantager** – afprøvet og i produktion 2009
>28 ha med dansk materiale fra Ambrolauri/Borshomi

>50 % af det årlige danske forbrug

10%-point udbyttestigning ~ 5000 kr. i ekstra

årlig dækningsbidrag pr. ha

(skøn)

3. Gødskning

- **Grundlag for gødningsnormer**
- **Gødningsanbefalinger**
  - Lokalitetsbestemt
- **Strategier til optimering af optag af næringsstoffer og minimering af udvaskning**
  - Split-gødskning
  - Aldersgraderet gødskning
- **Diagnosemetoder ved mangelsymptomer**
  - Nåleanalyser

Miljøforbedring og dyrkningsøkonomi – kan forenes !

Hvad er der bl.a. kommet ud af PAF-finansieret forskning hidtil?

- **Understøttet andre projekter**

“seed money” - sikret forskning finansieret af andre puljer

- **Afklaringer**

også negative resultater har medvirket til den videre udvikling

- **Beredskab + basisviden**

Hvad er der bl.a. kommet ud af PAF-finansieret formidling hidtil?

- **Formidling**

- PAF-temadage

- Langesømesse

  - foredrag/bustur/demoanlæg

- S&L Videnblade pyntegrønt

  - >50% PAF relateret

- Nåledrys artikler

  - 75 artikler med forskningsresultater de seneste 5 år

Den seneste finanslov

- Erhvervsstøtteordninger nedlagt
- PAF ude => 3 mill. mindre til uddeling
- Uden PAF/PUF => konkret minus 2+2 mill. for S&L til forskning
- Reaktion – Skovråd, skrevet til miljøministeren og haft møder med ham, indspark til Grøn Vækst, mv.

Faktum: PAF er stillet i bero, og hvad så?

Hvad så med de nye udfordringer ?

Konkrete spørgsmål:

- NAA (Pomoxon/Topstar) udgår – hvad så?
- Det mildere klima – nye skadegørere og hvad gør vi ved dem?
Gødskning ?
- Hjemtage gevinster af allerede iværksat forædlingsarbejde –
arter/plustræer/frøplantager
- Nobilis pyntegrønt – gødskning
- Herkomstkontrol med DNA-markører?

S&L visioner til Grøn Vækst

- **Reduceret udvaskning**
optimerede gødningsstrategier via ny teknologi og forskning i næringsstofkredsløb.
- **Genavendelse og recirkulering af næringsstoffer**
flisasse, husdyrgødning, og forarbejdede produkter af disse.
- **Nedsat brug af pesticider**
via forskning i skadedyr og svampes biologi, biologisk bekæmpelse, resistensmekanismer, og udvikling af systemer til behovsbestemt bekæmpelse.
- **Udnytte det genetiske plantemateriale,**
via forædling, bioteknologi, og frøproduktion kan erhvervet sikres det bedst mulige plantemateriale såvel miljømæssigt som økonomisk.

S&L visioner til Grøn Vækst

- **Driftstekniske løsninger**
understøtte en bæredygtig udvikling, medvirke til implementering af de videnskabelige resultater
- **Imødegåelse af effekter som følge klimaændringer**
nye skadelige insekter og svampe, ændrede skadesniveauer, ændret vand- og næringsstofhusholdning, forståelse af det genetiske plantematerialers begrænsninger og potentialer
- **En mere effektiv produktion**
bedre udnyttelse af de anvendte hjælpestoffer, mindre arealforbrug pga. højere udbytter mm.

Mulige penge puljer - nu

- **Grøn vækst**
uklart om der bliver noget for pyntegrønt
- **Innovationspulje**
kræver stor medfinansiering fra erhvervet
- **Forskningsråd**
voldsom hård konkurrence og praktisk anvendelig?
- **Andre program-midler**
ex. pesticidmidler – ofte ret bundne opgaver
- **Phd-projekter**
meget hård konkurrence – uden egen medfinansiering

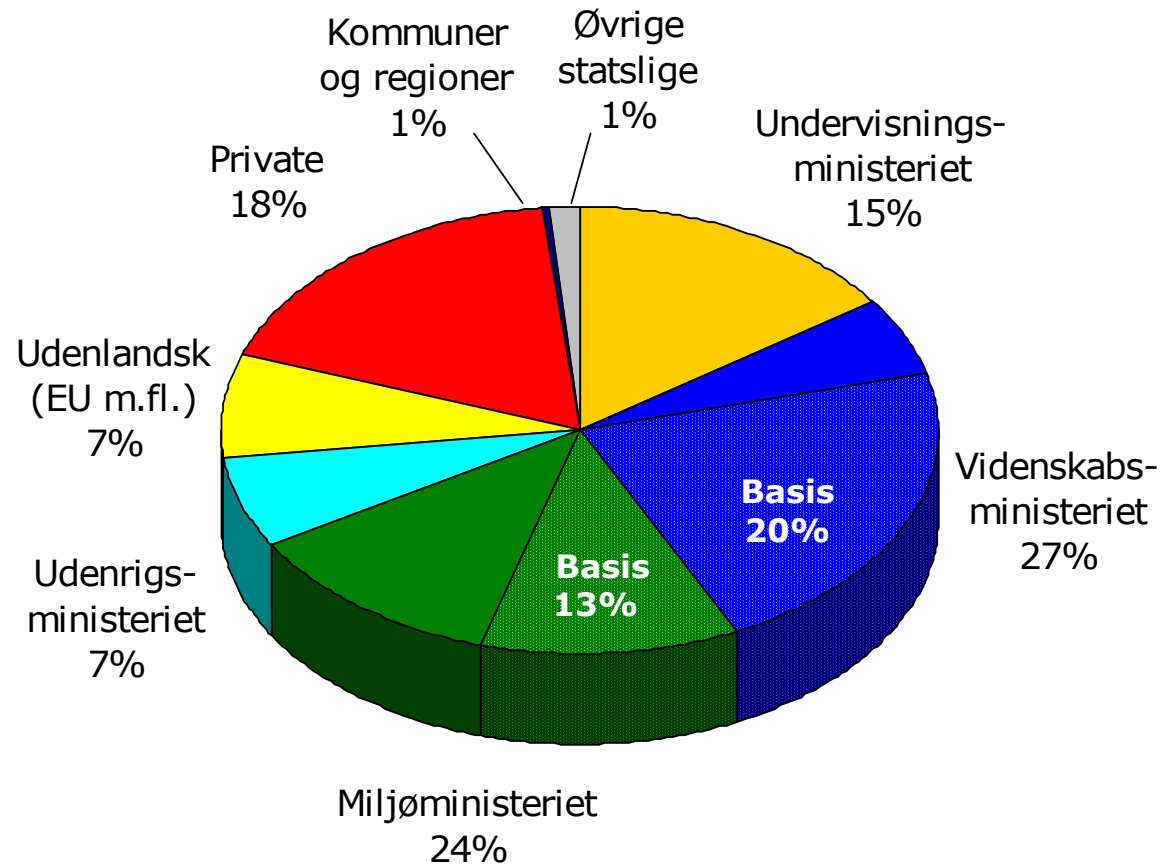
Mange af disse midler vil ikke være til forskning i "her og nu løsninger" – og de er svære at få fat på.

IKKE realistisk med en væsentlig stigning fra disse puljer

Indtægter og bevillinger 2008

Hvad gør andre nu ?

Landskabssektoren:

Partnerlandskab:

ca. 10 store landskabsentreprenører betaler hver 30.000 kr./år til S&L for at få lavet forskning efter deres ønske

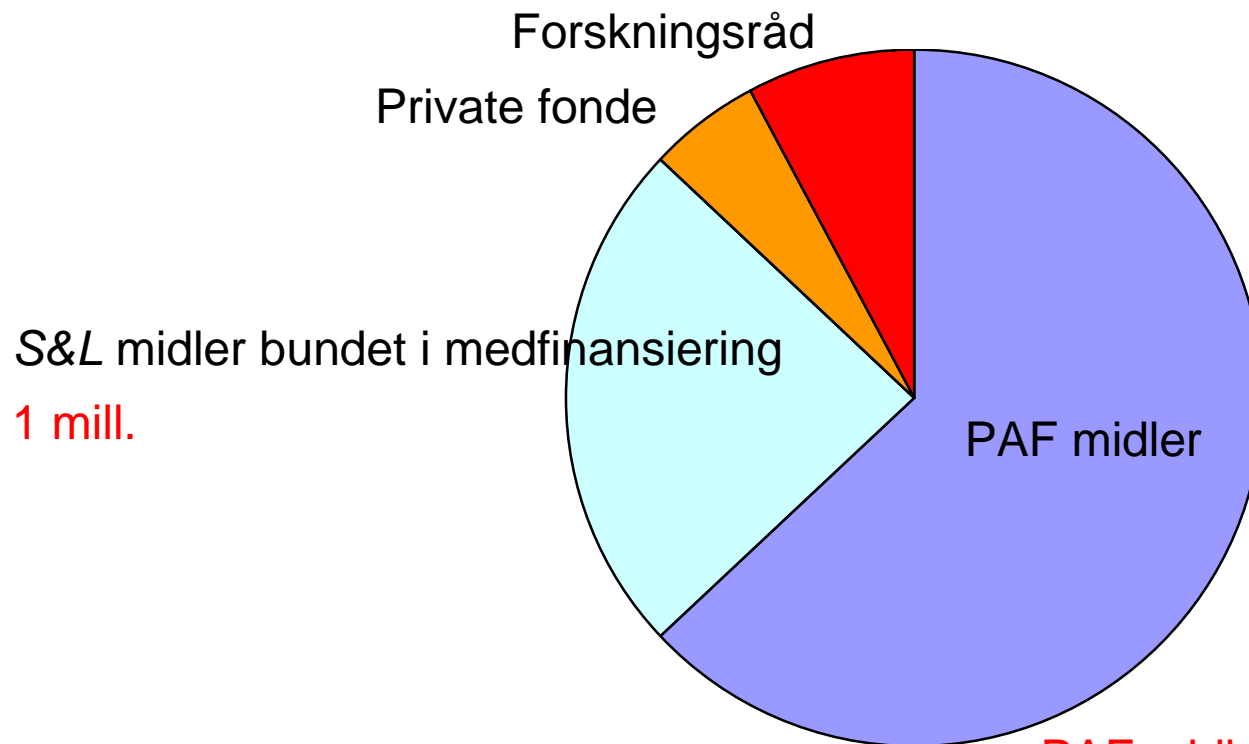

SKOV & LANDSKAB

Status forskningsmidler

hjemtagne projekter gns. seneste 3 år

Fonde/råd i alt 0.5 mill.

PAF midler inklusiv medfinansiering i alt 3.4 mill.

Status forskningsmidler

PAF har en helt central rolle i praksisnær forskning

- Resultater – europæisk konkurrencefordel
- Selv uden statstilskud – er der en “gearing”
egen / stat
    forskningsprojekter: 75/25 reelt 60/40
    phd-projekt: 33/67 til 50/50
    “seed money” ??
- Branchen sidder med ved beslutningerne

En væsentlig stigning i andre puljer er næppe realistisk

Forskning fremover

Scenarie 1: ingen PAF

- Voldsom opstandsning – når igangværende projekter ophører
- S&L egenfinansiering bliver delvist koblet på andre projekter
- Pyntegrøntprojekter mindre praksisorienterede
- Abies-forsøgene inddrages i klimarelaterede aspekter
- Det bliver meget vanskeligt at fastholde viden og beredskab – personale med opdateret viden
- Formidling – rådgivning/ekspertise neddroles
- Konkurrencefordele udviskes

Forskning fremover

Scenarie 2: PAF fortsætter med forskning

- Branchen bevarer indflydelse og prioritering af midler
  - egne ca. 2.2 mill. til uddeling + administration
  - man "binder" forskningsinstitutionernes egenfinansiering op mod 0.8 mill. kr./år
- Man kan opretholde noget der ligner det nuværende forskningsniveau og samarbejde

Faktum er:

Der mangler penge til praksisnær forskning i Jeres brancheområde!

Skov & Landskab har

- juletræer og pyntegrønt som en strategisk satsning
- en kompetent gruppe engagerede forskere med praktisk interesse for pyntegrønt og 15-30 års forskningserfaring, der er parat til at løse forskningsopgaverne i fællesskab med Jer

Vil I betale ?

- hvad der svarer til prisen af ét ON træ per ha per år for at fremme en fortsat økonomisk og miljømæssig udvikling af branchen?
- Og det er med Jer som deltagere ved prioriteringen af opgaverne

Så er *Skov & Landskab* naturligvis parat til et fortsat godt samarbejde !

